

Broj: 03-02-1167-1/2021
Sarajevo, 26.08.2022. godine

PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

- Dom naroda -
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Priloga B-4

Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02	-02-	1626	22

PREDMET: Mišljenje Vlade Federacije Bosne i Hercegovine

Poštovani,

U skladu sa članom IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa članom 157. stav (4) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), u prilogu Vam dostavljam **Mišljenje o Prijedlogu zakona o izmjeni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju-skraćeni postupak, kojeg je podnio Aner Žuljević, delegat u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine**, a koje je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine utvrdila na 328. sjednici, održanoj 25.08.2022. godine.

Mišljenje se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

PREMIJER
Fadi Novalić

Prilog: kao u tekstu i na bosanskom jeziku

Co: Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
gosp. Vesko Drljača, ministar

Na osnovu člana 51. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), a u vezi sa članom 157. stav (4) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), nakon razmatranja Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju-skraćeni postupak, kojeg je podnio Aner Žuljević, delegat u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je, na 328. sjednici održanoj 25.08.2022. godine, utvrdila

MIŠLJENJE

Vlada Federacije BiH, ne prihvata Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, kojeg je podnio Aner Žuljević, delegat u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH.

Obrazloženje

Prijedlogom zakona o izmjeni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju predlaže se brisanje člana 116. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH,“ br. 13/18, 90/21 i 19/22), kao i donošenje zakona po skraćenom postupku.

Naime, članom 116. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju propisano je da se korisniku penzije koji u skladu sa ovim zakonom stekne status osiguranika u obaveznom osiguranju, izuzev osiguranika iz člana 12. tač. c), d), e) i f) ovog zakona, isplata penzije obustavlja za period trajanja osiguranja, a najduže do navršenja 40 godina staža osiguranja, odnosno 65 godina života. Nadalje, stavom (2) propisano je da se korisniku porodične penzije koji u skladu sa ovim zakonom stekne status osiguranika u obaveznom osiguranju, izuzev osiguranika iz člana 12. tač. c), d), e) i f) ovog zakona, isplata penzije obustavlja za period trajanja osiguranja.

Brisanje navedenog člana kako je to predloženo značilo bi mogućnost istovremenog korištenja svih prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i sticanja statusa osiguranika u obaveznom osiguranju što je neprihvatljivo i izazvalo bi ozbiljnu štetu po sistem penzijskog i invalidskog osiguranja koja bi se teško mogla ispraviti. Ovo iz razloga jer su neka prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja apsolutno nespojiva sa sticanjem statusa osiguranika u obaveznom osiguranju.

Naime, pravo na invalidsku penziju stiče osiguranik kod kojeg je utvrđena I kategorija invalidnosti, odnosno kod kojeg postoji potpuni gubitak radne sposobnosti. Prema Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju gubitak radne sposobnosti (I kategorija invalidnosti) postoji kada se utvrdi da osiguranik u obaveznom osiguranju trajno nije sposoban za rad na radnom mjestu odnosno poslu koji je obavljao na dan ocjene radne sposobnosti ili koje je obavljao prije prestanka osiguranja, kao ni za drugo radno mjesto odnosno posao koji odgovara njegovoj stručnoj spremi odnosno radnoj sposobnosti stečenoj radom niti se prekvalifikacijom ili dokvalifikacijom može osposobiti za druge poslove koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi odnosno radnoj sposobnosti stečenoj radom. Znači potpuni gubitak radne sposobnosti i, s tim u vezi, ostvarivanje prava na

invalidsku penziju, te istovremeno sticanje statusa osiguranika u obaveznom osiguranju su dijametralno suprotne situacije i jedna isključuje drugu. Osiguranik je ili sposoban za rad ili nije. Omogućavanje korisniku invalidske penzije sticanje statusa osiguranika u obaveznom osiguranju ne samo da je u suprotnosti sa navedenim, nego bi stvorilo prostor za zloupotrebe i neminovno dovelo do povećanja udjela invalidskih penzija u penzijskom sistemu u Federaciji BiH.

Nadalje, pravo na porodičnu penziju osigurava se članovima porodice umrlog osiguranika ili korisnika penzije koji su nesposobni za privređivanje, uz ispunjavanje posebnih uvjeta propisanih Zakonom. Korištenje ovog prava i istovremeno sticanje statusa osiguranika u obaveznom osiguranju značio bi potpuni gubitak svrhe i smisla porodične penzije.

Što se tiče starosne penzije potrebno je napomenuti da su uvjeti za ostvarivanje prava na starosnu penziju jasno Zakonom propisani pa osiguranik ima pravo na starosnu penziju kada navrší 65 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja, odnosno najmanje 20 godina penzijskog staža ili kada navrší 40 godina staža osiguranja bez obzira na godine života. U ovoj situaciji nema smetnje za ostvarivanje prava na starosnu penziju i njeno korištenje uz istovremeno sticanje statusa osiguranika u obaveznom osiguranju. Međutim, kada je riječ o prijevremenoj starosnoj penziji posebno ističemo da ona kao takva ne predstavlja uvjet za ostvarivanje prava na starosnu penziju propisan Zakonom. Radi se o izuzetnom pravu osiguranika i njegovoj slobodnoj volji da, ukoliko ispunjava posebne uvjete, iskoristi ovu mogućnost ili ne. Znači radi se o situacijama u kojima osiguranik na dobrovoljnoj osnovi prekida radni odnos, a radi ispunjavanja uvjeta na prijevremenu starosnu penziju. U tom smislu napominjemo da se kod prestanka radnog odnosa u slučaju „prijevremene starosne penzije“ primjenjuje institut jednostranog otkaza ugovora o radu ili eventualno sporazumnog prestanka radnog odnosa, dok se u slučaju „pune starosne penzije“ takva odluka donosi po sili zakona.

Iz navedenog je jasno da je članom 116. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju osobama koje su ostvarile pravo na „punu“ starosnu penziju omogućeno istovremeno ostvarivanje prava na starosnu penziju i sticanje statusa osiguranika u obaveznom osiguranju, tj. zasnivanje radnog odnosa. Kod invalidske i porodične penzije, te prijevremene starosne penzije situacija je drugačija, a penzija se obustavlja jer se radi o pravima koja su apsolutno nespojiva sa sticanjem statusa osiguranika u obaveznom osiguranju.

Na ovaj način zakonodavac štiti temelje na kojima je postavljen sistem penzijskog i invalidskog osiguranja u Federaciji BiH, a u konačnici i budžet Federacije BiH.

Posebno ističemo da je konkretna situacija značajno drugačija od one koja je bila propisana članom 116. Zakona koji je Presudom Ustavnog suda Federacije BiH iz 2019. godine proglašen neustavnim, budući da je istim bilo u potpunosti onemogućeno istovremeno korištenje prava na penziju i sticanje statusa osiguranika u obaveznom osiguranju, što nije slučaj sa trenutnom formulacijom, jer se samo ograničava pravo u slučaju invalidske, porodične i prijevremene starosne penzije. Bitno je također naglasiti da lica koja ostvare pravo na prijevremenu starosnu penziju, nakon ispunjavanja uvjeta za „punu“ starosnu penziju imaju pravo istovremeno koristiti penziju i steći status osiguranika u obaveznom osiguranju, odnosno zasnovati radni odnos.

Zbog navedenog je Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, kojeg je podnio Aner Žuljević, delegat u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, ocijenjen neprihvatljivim.

V. broj: 1243/2022
25.08.2022. godine
Sarajevo

